

Objektiv skattning av luftkvaliteten i Ronneby kommun 2017

Ronneby kommun ingår i Blekinges kustvatten och luftvårdsförbund (BKLF) som omfattar hela länet och alla de 5 kommunerna med sammanlagt cirka 160 000 invånare, varav cirka 30 000 bor i Ronneby kommun. Kontroll av luftkvaliteten sker genom mätningar i samtliga kommuner. Kommunerna mäter regelbundet kvävedioxid, PM₁₀, PM_{2,5} och VOC (inklusive bensen). I Ronneby kommun har kvävedioxid och VOC mätts under 2017. I BKLF:s regi mäts ozon och länet ingår även i krondroppsnätet.

Undersökning av lavfloran på träd i Blekinge län har genomförts på uppdrag av BKLF vid tre tillfällen. Den genomfördes för första gången år 2003 och omfattade 30 träd fördelade på sex olika lokaler. Under 2008 och 2013 utfördes återinventeringar. Resultaten visar 2008 på en måttligt påverkad lavflora och 2013 på en svagt påverkad lavflora. Det finns inte några stora skillnader över tid och det finns tendenser till ett ökat antal arter på landsbygdstäden.

Utsläppskällor i Ronneby

Vägtrafik

Väg E22 och väg 27 går genom Ronneby kommun. Väg E22 går i utkanten av Ronneby och har en årsdygnstrafik på 4785 - 6546 fordon beroende på sträcka av E22:an. Andelen tung trafik är cirka 12 %. Närmaste bostadshus ligger cirka 30 meter från vägens mitt. Gaturummet är öppet och väl ventilerat. Årsdygnstrafiken genom Ronneby centrum är cirka 5463 fordon varav 13 % är tung trafik. Närmaste bostadshus ligger 5,5 meter från vägens mitt.

Punktkällor

I Ronneby kommun finns en punktkälla som rapporterar till Naturvårdsverket om utsläpp till luft. Det är Sörbyverket, som är kommunens fjärrvärmeverk vilket eldas med biobränsle. Sörbyverket släppte ut 20,2 ton NO₂, 3,6 ton svavel och 0,6 ton stoft till luften under 2017.

Metaller

Naturvårdsverket har i en nationell kartering och analys av utsläppskällor och genomförda mätningar bedömt att halterna sannolikt ligger under den nedre utvärderingströskeln i Sverige förutom i närheten av de allra största utsläppskällorna.

I Blekinge mättes metallhalter under 2012-2013 i centrala Karlskrona som är Blekinges största stad. Halterna av nickel, arsenik, kadmium och bly underskred nedre utvärderingströskeln vid denna mätning.

Miljökvalitetsnormen för nickel, arsenik, kadmium, och bly bedöms därför inte överskridas i Ronneby kommun.

PM₁₀ och PM_{2,5}

Under 2017 var de uppmätta månadsmedelvärdena av PM₁₀ och PM_{2,5} i Olofström lägre än respektive miljökvalitetsnorm på årsbasis och miljömålet. I Karlshamn och Karlskrona gjordes timvisa mätningar av PM₁₀. I Karlskrona saknas det mycket data varför det inte beskrivs i denna skattning. Halterna i Karlshamn var i genomsnitt ungefär dubbelt så höga som i Olofström. Årsmedelvärdet av PM₁₀ i Karlshamn var 11 µg/m³ vilket innebär att det inte överskred miljömålet (15 µg/m³).

Halten av PM₁₀ och PM_{2,5} bedöms underskrida miljökvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar i Ronneby kommun.

Svaveldioxid

Utsläppen av svaveldioxid i Sverige har till största delen uppkommit genom förbränning av svavelhaltiga bränslen som kol och eldningsolja. Genom att användningen av dessa bränslen har minskat så har utsläppen minskat kraftigt och är i dag mindre än en femtedel av 1990 års utsläpp. Industrin står för en stor del av utsläppen av svaveldioxid i Sverige. Av dessa kommer drygt två tredjedelar från industrins processer och resten från förbränning inom industrin. Ronnebys största industrier har inga svavelalstrande processer och fjärrvärmeverket eldar med biobränsle (flis).

Årsmedelvärdet	Ronneby torg (µg/m ³)
1978-79	30
1984-85	27
1992-93	5,7
1993-94	6,8
1995-96	7,2
1997-98	3,3
1999-00	1,9
2001-02	1,2
2003-04	1,1
2005-06	1,2
2007-08	0,8
2009-10	0,869

Tidigare uppmätta halter av svaveldioxid i Ronneby ligger under nedre utvärderingströskeln och därför bedöms svaveldioxidhalten underskrida miljökvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Kolmonoxid

Uppmätta halter av kolmonoxid i Sverige är generellt låga och ligger under nedre utvärderingströskeln. Förhållandena i Ronneby kommun bedöms inte vara annorlunda och därför bedöms kolomonoxidhalten underskrida miljö kvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Bens(a)pyren

Bens(a)pyren mättes i Karlskrona under 2012-2013. Periodmedelvärdet av bens(a)pyren i gaturum i Karlskrona var 0,11 ng/m³, vilket är lägre än miljö kvalitetsnormen för årsmedelvärde (1 ng/m³) men tangerar preciseringen av miljö kvalitetsmålet (0,1 ng/m³). Månadsmedelvärdena av såväl den totala PAH-halten som bens(a)pyren var högre under vinterhalvåret jämfört med sommarhalvåret.

I SMHI:s nationella kartering av emissioner och halter av bens(a)pyren från vedeldning i småhusområden uppskattas att de högsta halterna i något område i Ronneby kommun ligger på 0,33 ng/m³ för ett normalår. Medelvärdet över hela kommunens yta ligger enligt samma beräkning på 0,1 ng/m³.

Halten av bens(a)pyren bedöms underskrida miljö kvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar i Ronneby kommun.

Ozon

Marknära ozon har mätts i Ronneby kommun kontinuerligt under sommarperioden 1996 -2009. De uppmätta värdena ligger mellan 50 och 67 µg/m³, vilket är under miljömålet. Halten av marknära ozon bedöms därmed underskrida miljö kvalitetsnormen i Ronneby kommun.

Sofie Samuelsson
Miljöutvecklare